

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כתובות דף סח.

עני שרוצה ליטול לקט שכחה ופאה, או להתפרנס מקופה של צדקה, האם מחייבים אותו למכור כליו היקרים ושישתמש בפחותים?

הברייתא שאומרת שמחייבים	המשנה שאומרת שאין מחייבים	
מטה ושלחן	כוסות וקערות	לרב זביד
מחרשה (מגרדת לגב) מכסף	כלי תשמישו	לרבא בריה דרבה
אחר שבא לידי גיבוי ¹	קודם שבא לידי גיבוי	לרב פפא

פרנסת הבנות (נדוניה) היתומות כיצד שמין אותה, לדעת כמה לתת לה מנכסי האב?

כמה נותנים?	
שמין בדעתו של האב אם קמצן או נדבן ²	לר' יהודה ורבי, לשמואל רב חסדא ורבא
נותנים לה עישור נכסים	לחכמים

כתובות דף סח:

מה דין יתומות שבגרו ועדיין לא נישאו או נישאו ועדיין הן קטנות, בנכסי אביהם?

האם יש להם פרנסה - נדוניה	האם יש להם מזונות	
אם מחתה בנשואיה: לא הפסידו ³ אם לא מחתה: הפסידה בנשואיה ⁴	אין להם יותר מזונות	לרבי
אין להם פרנסה ⁵	אין להם יותר מזונות	לר' שמעון בן אלעזר

¹ רש"י מפרש שהכוונה שלקח לקט שכחה ופאה בעודו עשיר, ובי"ד חייבוהו להחזיר ועתה אין לו לשלם, בזה הדין הוא שמוכרים את כלי תשמישו כדי שישלם, אבל קודם שיבוא לידי גיבוי כגון שעכשיו הוא עני ורוצה לקחת לקט שכחה ופאה, בזה לא מצריכים אותו למכור כלי תשמישו קודם. והתוס' (בד"ה כאן) מפרשים, שאם בא לידי גיבוי - דהיינו שצריך ליטול מקופה של צדקה, בזה מחייבים אותו למכור קודם כלי תשמישו, אבל אם לא בא לידי גיבוי דהיינו שרק רוצה ליטול מההפקר - דהיינו מלקט שכחה ופאה, בזה לא מחייבים אותו.

² ומה שאמר ר' יהודה שנותנים לשניה כדרך שנתן לראשונה, לאו דוקא בכה"ג שכבר נתן, אלא אפי' שעתה באים לתת ולשום לראשונה גם שמין באבא, ומה שמדובר בכה"ג שכבר השיא את הראשונה, הוא להודיע את כח רבנן דאפי' שכבר נתן לראשונה בשניה לא שמין כפי דעתו, אלא נותנים לה עישור נכסים.

³ ומתי שהם נישאו יקבלו את פרנסתן, דלא הברגרות מפסידה אותן ולא הנישואין מפסידין אותן, כלומר אם נישאו ונתנו לה אחיה או אמה חמישים או מאה זוז לא הפסידה את העישור נכסים שמגיע לה.

⁴ אולם הברגרות לא מפסידה אותה, אם לא מחתה שבגרה. עוד חילקה הגמ' בין אופן שניזונת מהם אחר הנישואין או לא, דאם אחיה ממשיכים לזון אותה אחרי הנישואין, י"ל שלכן לא מחתה משום שזנים אותה, ולכן לא מפסידה בכה"ג.

⁵ דגם הברגרות וגם הנישואין מוציאים אותה מרשות האב והפסידה, כלומר אם נישאת וקיבלה מה שקיבלה לא יכולה לקבל יותר. אלא מה שצריכה לעשות קודם שתתבגר להנשא, ואז להוציא עישור נכסים לנדוניה.